

2015 Rhif 1920 (Cy. 286)

GOFAL CYMDEITHASOL,
CYMRU

Rheoliadau Gofal a Chymorth
(Methiant Busnes) (Cymru) 2015

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae adrannau 189 i 191 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ("y Ddeddf") yn gosod dyletswyddau ("dyletswyddau dros dro") ar awdurdodau lleol yng Nghymru i ddiwallu anghenion gofal a chymorth oedolion, neu anghenion gofalwyr am gymorth, o dan amgylchiadau pan fo darparwyr cofrestredig gofal yn methu â pharhau i weithredu oherwydd "methiant busnes".

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ynglŷn â'r dehongliad, at y dibenion hynny, o "methiant busnes" ac ynglŷn â'r amgylchiadau pan fo person i'w drin fel pe bai'n methu â gwneud rhywbeth oherwydd "methiant busnes".

Mae rheoliad 2 yn nodi'r digwyddiadau sy'n gyfystyr â "methiant busnes" at ddibenion y dyletswyddau dros dro ar awdurdodau lleol yng Nghymru.

Mewn perthynas â darparwr, nad yw'n unigolyn, sydd wedi ei gofrestru yng Nghymru, mae methiant busnes yn cynnwys—

- penodi gweinyddwr;
- penodi derbynnydd;
- penodi derbynnydd gweinyddol;
- pasio penderfyniad i ddirwyn busnes i ben yn wirfoddol mewn achos o ddirwyn i ben yn wirfoddol gan y credydwy;
- gwneud gorchymyn dirwyn i ben;
- gwneud gorchmynion methdalau pan fo aelodau unigol o bartneriaeth yn cyflwyno deiseb methdalau ar y cyd;

- mewn perthynas ag elusen anghorfforedig, ymddiriedolwyr yr elusen yn methu â thalu eu dyledion wrth iddynt ddod yn ddyledus;
- pob aelod o bartneriaeth yn cael ei wneud yn fethdalwr; neu
- trefniant gwirfoddol yn cael ei gymeradwyo o dan Ddeddf Ansoffedd 1986 (“Deddf 1986”) neu Orchymyn Ansoffedd (Gogledd Iwerddon) 1989 (“Gorchymyn 1989”).

Mewn perthynas â darparwr sy'n unigolyn sydd wedi ei gofrestru yng Nghymru, mae “methiant busnes” yn cynnwys yr unigolyn yn cael ei wneud yn fethdalwr neu'n cynnig trefniant gwirfoddol unigol neu'n ymrwymo i drefniant o'r fath o dan Ran 8 o Ddeddf 1986 neu Ran 8 o Orchymyn 1989, neu fod yr unigolyn yn destun gorchymyn rhyddhau o ddyled o dan Ran VIIA o Ddeddf 1986 neu Ran 7A o Orchymyn 1989.

O dan y Ddeddf, mae'r dyletswyddau dros dro yn cael eu sbarduno pan fo darparwr cofrestredig yn methu â rhedeg sefydliad neu ei reoli neu'n methu â rhedeg asiantaeth neu ei rheoli oherwydd methiant busnes. Mae rheoliad 2(1)(b) yn darparu bod darparwr i'w drin fel pe bai'n methu â rhedeg sefydliad neu ei reoli neu'n methu â rhedeg asiantaeth neu ei rheoli oherwydd methiant busnes os yw methiant y darparwr â gwneud hynny yn dilyn methiant busnes.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, ni luniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn.

2015 Rhif 1920 (Cy. 286)

**GOFAL CYMDEITHASOL,
CYMRU**

**Rheoliadau Gofal a Chymorth
(Methiant Busnes) (Cymru) 2015**

Gwnaed 18 Tachwedd 2015

*Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol
Cymru* 20 Tachwedd 2015

Yn dod i rym 6 Ebrill 2016

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adrannau 191(7) a 196(2) o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014(1), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi, cychwyn, cymhwyso a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Gofal a Chymorth (Methiant Busnes) (Cymru) 2015 a deuant i rym ar 6 Ebrill 2016.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

(3) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “achos o ddirwyn i ben yn wirfoddol gan yr aelodau” (“*a members' voluntary winding up*”) yw dirwyn busnes i ben pan fo datganiad statudol wedi ei wneud o dan adran 89 o Ddeddf 1986 neu erthygl 75 o Orchymyn 1989(2);

ystyr “darparwr” (“*a provider*”) yw person sydd wedi ei gofrestru o dan Ran 2 o Ddeddf Safonau

(1) 2014 dccc 4.

(2) *Gweler* O.S. 2001/1090 a 2012/3013 o ran cymhwyso adran 89 i Bartneriaethau Atebolrwydd Cyfyngedig a Sefydliadau Elusennol Corfforedig yn ôl eu trefn. O ran cymhwyso adran 89 i gwmnïau cydweithredol a chymdeithasau budd cymunedol, *gweler* adran 123 o Ddeddf Cwmnïau Cydweithredol a Chymdeithasau Budd Cymunedol 2014 (p. 14). O ran cymhwyso erthygl 75 o Orchymyn 1989 i gymdeithasau diwydiannol a darbodus yng Ngogledd Iwerddon, *gweler* adran 64 o Ddeddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus (Gogledd Iwerddon) 1969 (p. 24), fel y'i hamnewidiwyd gan O.S. 2009/1941.

Gofal 2000(1) mewn cysylltiad â sefydliad neu asiantaeth;

ystyr “Deddf 1986” (“*the 1986 Act*”) yw Deddf Ansoffedd 1986(2);

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014;

ystyr “Gorchymyn 1989” (“*the 1989 Order*”) yw Gorchymyn Ansoffedd (Gogledd Iwerddon) 1989(3);

ystyr “y swm perthnasol” (“*the relevant amount*”) yw’r swm a bennir yn adran 123(1)(a) o Ddeddf 1986 (diffiniad o fethiant â thalu dyledion).

Methiant busnes

2.—(1) At ddibenion adrannau 189 a 191 o’r Ddeddf—

- (a) mae i fethiant busnes yr ystyr a roddir ym mharagraffau (2) i (5); a
- (b) mae darparwr i’w drin fel pe bai’n methu â rhedeg sefydliad neu ei reoli neu’n methu â rhedeg asiantaeth neu ei rheoli oherwydd methiant busnes os yw methiant y darparwr â gwneud hynny yn dilyn methiant busnes.

(2) Pan na fo darparwr yn unigolyn, mae methiant busnes yn golygu, mewn cysylltiad â’r darparwr hwnnw—

- (a) bod penodi gweinyddwr (o fewn yr ystyr a roddir i “administrator” gan baragraff 1(1) o Atodlen B1 i Ddeddf 1986(4) neu baragraff 2(1) o Atodlen B1 i Orchymyn 1989(5)) yn cymryd effaith;
- (b) bod derbynydd yn cael ei benodi;
- (c) bod derbynydd gweinyddol fel y diffinnir “administrative receiver” yn adran 251 o Ddeddf 1986 neu erthygl 5 o Orchymyn 1989 yn cael ei benodi;
- (d) bod penderfyniad i ddirwyn busnes i ben yn wirfoddol yn cael ei basio ac eithrio mewn achos o ddirwyn i ben yn wirfoddol gan yr aelodau;
- (e) bod gorchymyn dirwyn i ben yn cael ei wneud;

(1) 2000 p. 14.

(2) 1986 p. 45.

(3) O.S. 1989/2405 (G.I. 19).

(4) Mewnosodwyd Atodlen B1 gan adran 248(2) o Ddeddf Menter 2002 (p. 40), ac Atodlen 16 iddi. O ran cymhwysio Rhan 2 o Ddeddf 1986 i gwmnïau cydweithredol a chymdeithasau budd cymunedol, *gweler* O.S. 2014/229 fel y’i diwygiwyd gan O.S. 2014/1822.

(5) Mewnosodwyd Atodlen B1 gan O.S. 2005/1455 (G.I. 10).

- (f) bod gorchymyn yn rhinwedd erthygl 11 o Orchymyn Partneriaethau Ansolfent 1994 (deiseb methdalau ar y cyd gan aelodau unigol o bartneriaeth ansolfent)(1) yn cael ei wneud;
- (g) bod gorchymyn yn rhinwedd erthygl 11 o Orchymyn Partneriaethau Ansolfent (Gogledd Iwerddon) 1995 (deiseb methdalau ar y cyd gan aelodau unigol o bartneriaeth ansolfent)(2) yn cael ei wneud;
- (h) bod ymddiriedolwyr elusen y darparwr yn methu â thalu eu dyledion wrth iddynt ddod yn ddyledus;
- (i) bod pob aelod o'r bartneriaeth (mewn achos pan fo'r darparwr yn bartneriaeth) yn cael ei wneud yn fethdalwr; neu
- (j) bod trefniant gwirfoddol sydd wedi ei gynnig at ddibenion Rhan I o Ddeddf 1986(3) neu Ran 2 o Orchymyn 1989 wedi ei gymeradwyo o dan y Rhan honno o'r Ddeddf honno neu'r Gorchymyn hwnnw.

(3) Mewn perthynas â darparwr sy'n unigolyn, mae methiant busnes yn golygu—

- (a) bod yr unigolyn yn cael ei wneud yn fethdalwr;
- (b) bod yr unigolyn yn cynnig trefniant gwirfoddol yn unol â Rhan 8 o Ddeddf 1986 neu Ran 8 o Orchymyn 1989 neu'n ymrwymo i drefniant o'r fath; neu
- (c) bod gorchymyn rhyddhau o ddyled yn cael ei wneud o dan Ran VIIA o Ddeddf 1986 neu Ran 7A o Orchymyn 1989(4).

(4) At ddibenion paragraff (2)(h), mae person yn ymddiriedolwr elusen darparwr—

- (a) os yw'r darparwr yn elusen sy'n anghorfforedig; a
- (b) os yw'r person yn un o ymddiriedolwyr yr elusen honno.

(5) At ddibenion paragraff (2)(h), mae ymddiriedolwyr elusen darparwr i'w trin fel pe baent yn methu â thalu eu dyledion wrth iddynt ddod yn ddyledus—

- (a) os yw credydwr y mae ar yr ymddiriedolwyr iddynt swm sy'n fwy na'r swm perthnasol a oedd yn ddyledus bryd hynny wedi cyflwyno i'r ymddiriedolwyr archiad ysgrifenedig sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r ymddiriedolwyr dalu'r swm sy'n ddyledus felly a bod yr

(1) O.S. 1994/2421.

(2) Rh.St. (G.I.) 1995 Rhif 225.

(3) O ran cymhwyso Rhan 1 o Ddeddf 1986 i gwmnïau cydweithredol a chymdeithasau budd cymunedol, gweler O.S. 2014/229 fel y'i diwygiwyd gan O.S.

(4) Mewnodsodwyd Rhan 7A o Orchymyn 1989 gan Ddeddf Rhyddhau o Ddyled (Gogledd Iwerddon) 2010 (p. 16).

yymddiriedolwyr, am 3 wythnos wedi hynny, wedi peidio â thalu'r swm neu ei sicrhau neu gyfamodi i'w dalu er boddhad rhesymol y credydwr;

- (b) yng Nghymru a Lloegr, os yw darafaeliad neu broses arall a ddyroddir ar ddyfarniad, archddyfarniad neu orchymyn llys o blaid un o greydwyr yr ymddiriedolwyr heb ei bodloni yn gyfan gwbl neu'n rhannol;
- (c) yn yr Alban, os yw induciae archiad am daliad ar archddyfarniad cryno, neu fond cofrestredig cryno, neu brotest cofrestredig cryno, wedi dod i ben heb i daliad gael ei wneud; neu
- (d) yng Ngogledd Iwerddon, os yw tystysgrif anorfodadwyedd wedi ei rhoi mewn cysylltiad â dyfarniad yn erbyn yr ymddiriedolwyr.

Mark Drakeford

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol,
un o Weinidogion Cymru
18 Tachwedd 2015